

TE24-valmistelun tilannekatsaus Oulun seudun työllisyysalue

TE24 hankkeen päätösseminaari 17.10.24

Mari Rautiainen Työllisyyspalveluiden päällikkö
BusinessOulu liikelaitos

Oulun seudun työllisyysalueen yhteiset tavoitteet

Hyväksytty työllisyysjaostossa 4.6.2024

1. Tehokas työnvälitys: työnantajat saavat tarvitsemaansa työvoimaa ja työnhakijat etenevät töihin.
2. Työnhakijoiden osaamisen kehittyminen vastaamaan työmarkkinoiden tarpeita.
3. Työnhakijoiden työkyvyn kehittyminen osaamistaan vastaaviin tehtäviin ja lisätä työnantajien valmiuksia työllistää henkilöitä, joilla on työkyvyn tuen tarpeita.
4. Asiakas on tarpeensa mukaisessa palvelussa ja siirtyy tarkoituksenmukaiselle etuudelle, mikäli hänellä ei ole osaamista tai työkykyä työllistyäkseen.

Oulun seudun
työllisyysalue

Mitä työllisyysuudistus tuo alueelle?

Palvelutuotanto

- Asiakaslähtöiset, tavoitteisiin vastaavat palvelut
 - Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusvaltuutettu on ohjauskirjeessään työllisyysalueille määrittänyt: yhdenvertainen palvelu on sitä että asiakas saa tarpeensa mukaista palvelua. Osa tarvitsee vähemmän, osa enemmän.
- Lähipalvelun: Työnhakija ja työnantaja-asiakkaat palvelevat omasta kunnasta. Omavalmentajat henkilöasiakkaille, omat yhteyshenkilöt työnantajille.
 - Oulussa erityinen panostus työkykyyn ja työhön ohjautumisen tukeen: työkykykoordinaattorien ja työhönvalmentajien lisäys vrt. kuntakokeilu
- Tarpeita vastaavat koulutus ja asiantuntijapalvelut: hankitaan avoimilta markkinoilta, omaa tuotantoa käytetään harkiten (kun markkinaehtoinen ei ole mahdollista)

Oulun seudun
työllisyysalue

Tilannekuva

Tilannekuva Oulun seudun työllisyysalue

- Talous
 - Periaatteet selvät, talousprosessien valmistelu aikataulussa
 - Rahoituksen riittävyys huolena erityisesti pienillä kunnilla; palveluiden käytön kohdentaminen
- Henkilöstö
 - Henkilöstö 1.1.2025 vastuukunnan palveluksessa, yhteistoimintamenettelyt alkuvuonna ja liikkeenluovutuksen edelleenluovutus 1.5. sopimuskuntiin
 - Työllisyysalueen yhteinen perehdytysohjelma alkanut lokakuussa
 - Siirtyvää ja kuntien nykyistä henkilöstöä osallistetaan ja työllisyysalueen viestintä avointa
- Viestintä
 - Työllisyysalueella valmis viestintäsuunnitelma
 - Työllisyysalueen yhteinen intranet rakenteilla

Tilannekuva Oulun seudun työllisyysalue

- Työllisyysalueelle ekosysteemisopimus
 - Kumppanineuvottelut käydään, tavoitteet, toimenpiteet ja seuranta määritellään yhdessä toimijoiden kanssa
 - Sopimus on strateginen ja operatiivinen: määritellään vaikuttava verkostoyhteistyö kaikilla tasoilla.
- Hankinnat
 - Vastuukunta ostaa ELYltä lisäresursseja syksyn aikana aloitettaviin hankintoihin
 - Hyödynnämme ensisijassa markkinatoimijoita
 - Kilpailutamme palveluita osin myös omaa työllisyysaluetta laajempaan tarpeeseen
- Asiakassirtojen valmistelu käynnissä TE-toimiston kanssa

Tilannekuva valtakunnallinen

- C23 kunnat sopivat valtakunnallista yhteistyötä vaativista tehtävistä ja niiden hoidosta:
 - Esitys yhteisestä palveluiden hinnoittelumallista työvoimakoulutuksissa ja asiakkaiden valtakunnallisessa liikkuvuudessa
 - Yhteisesti keskitettävät palvelut
 - Muutosturva ja rakennemuutostilanteisiin varautuminen ja yliaalueelliset rekrytoinnit
 - Koto-asiat, yhteiskuntaorientaatio ja Eures
 - Valtakunnalliset ja yliaalueelliset hankinnat
 - Hyvinvointialueiden kanssa tehtävä yhteistyö ja työllisyysasteen nosto
 - Käyttövelvoitteen piiriin kuulumattomat digipalvelut
 - Oman henkilöstön osaamisen kehittäminen.
- C6 ja valtioneuvostojen allianssin avaintimissä työstetään kriittisiä muutokseen vaikuttavia asioita

Oulun seudun
työllisyysalue

Mitä kunnat tarvitsevat?

Edunvalvonta: Taloudelliset vaikutukset ja haasteet

Oulun kaupungin Business Oulu –liikelaitos Työllisyydenhoidon kustannukset vuonna 2025

Siirtymän kustannusvaikutukset

Siirtymä ei ole kustannusneutraali, mikä aiheuttaa taloudellisia haasteita kunnille, sillä valtion kompensatit eivät täysin kata uudistuksesta aiheutuvia lisämenoja.

Työvoima- palveluihin kohdistuva VOS	Työttömyys- turvan kompen- saatio	Työvoima- palveluiden valtionosuus yhteensä	Työvoima- palveluiden kustannuksen nousu	Työttömyys- turvan kustannuksen nousu	Työvoima- palveluiden kustannukset 2025	Työvoima- palveluiden rahoituksen alijäämä
25,1 Meur	7,4 Meur	32,5 Meur	29,7 Meur	11 Meur	40,7 Meur	- 8,2 Meur

Esimerkki Oulun kaupungista

Oulun kaupungin työllisyyden hoidon kustannukset nousevat vuonna 2025 TE24-uudistuksen myötä noin 40,7 miljoonaa euroa. Työttömyysturvan osalta kaupungin osuus on budjetoitu 34 miljoonaksi euroksi, jossa lisäys on 11 miljoonaa euroa. Valtio kompensoi tästä 7,4 miljoonaa euroa.

Työvoimapalveluiden valtionosuusrahoitus on noin 25 miljoonaa euroa. Tämä johtaa siihen, että Oulun kaupungin talousarvioon syntyy noin 8 miljoonan euron alijäämä työvoimapalveluissa (kuva yllä). Näin ollen työvoimapalvelut siirtyvät kaupungille alijäämäisinä

Edunvalvonta: Kuntien mahdollisuus vaikuttaa työttömyyden kustannuksiin

Yhteisen vision puute työllisyyden edistämisessä

- Valtion ja kuntien yhteinen visio työllisyyden edistämisestä mahdollistaisi tehokkaan ja yhtenäisen suunnittelun ja toimeenpanon: kokonaisvaltainen työllisyyden edistäminen ja kokonaiskustannusrakenne -> hyötyjinä olisivat sekä valtio että kunnat.

Kuntien vastuu työttömyysturvasta

- Kunnat maksavat osuuden työttömyysturvasta, mutta eivät voi suoraan vaikuttaa sen kertymään, mikä luo epätasapainoa taloudellisiin vastuisiin ja päätöksentekoon.
- Tällä hetkellä etuuskien piirissä on henkilöitä, joille etuutena työttömyysturva tai muu TE-puolen etuus on väärä. Jos henkilö ei ole työkykyinen tulee heidät saattaa oikeiden tukipalveluiden piiriin, oli ne sitten hyvinvointialueella tai kunnassa.
- hyvinvointialueet tulee sitouttaa toimimaan sen eteen, että henkilö saa oikeat etuudet tai tuet
- Kunnat tulisi vapauttaa maksuvelvoitteesta sen osalta, kun vastuu kuuluisi esimerkiksi hyvinvointialueelle. Näin työllisyyspalvelujen palveluja olisi mahdollista kohdentaa tehokkaammin asiakkaille, joilla työllistyminen on todellinen vaihtoehto.

Ennakointi: Maakunta ja NUTS2 tasoinen tieto

Ylialueellinen neutraali ennakointitieto koulutuksen järjestäjien ja työllisyysalueiden päätöksenteon sekä edunvalvonnan tueksi.

Väestö

- Muuttoliike: Analysoidaan alueellista ja kansainvälistä muuttoliikettä.
- Ikärakenne: Ennustetaan väestön ikärakenteen muutoksia, kuten ikääntyvien määrän kasvua.
- Alueellinen jakautuminen: Ennustetaan väestön jakautumista eri alueille, kuten kaupunkeihin ja maaseudulle.

Toimialojen kehitys: Ennustetaan eri toimialojen, kuten teollisuuden, palveluiden ja maatalouden, kehitystä ja niiden vaikutuksia talouteen.

- Työmarkkinat: Analysoidaan työvoiman kysynnän ja tarjonnan muutoksia eri toimialoilla ja alueilla.
- Teknologinen kehitys: Ennustetaan teknologian kehityksen vaikutuksia elinkeinoihin ja työmarkkinoihin.
- Alueellinen kehitys: Ennustetaan elinkeinojen ja työpaikkojen jakautumista eri alueille, kuten kaupunkeihin ja maaseudulle.

Oulun seudun
työllisyysalue

Hyvä muistaa uudistuksessa

Toimijat – Roolit – Aika

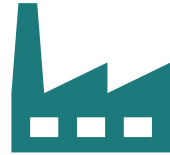

Kenen on vastuu?

TEM ohjaa lainsäädännöllä ja taloudella

KEHA-keskus tuottaa tietyt palvelut ja rakenteet (tietojärjestelmät)

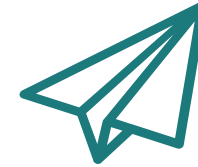
Kuntien muodostamat työllisyysalueet vastaavat palveluiden järjestämisestä ja kunnat maksavat työttömyysturvasta

Siirretäänkö palvelut vai muutetaanko myös kulttuuria?

Työyhteisö, tavoitteisto ja tapat toimia muuttuvat yhtä aikaa

Kulttuurinmuutos ei tapahdu yhdessä yössä – ihmiset tekevät muutoksen!

Uudet palvelut heti kehiin?

Digitaalisten palvelujen kehitys on tehtävä yhdessä KEHA-keskuksen kanssa, ostopalveluissa optiovuodet vielä laajasti käytössä 2025

Palvelurakenteen uudistaminen ottaa aikansa

Oulun seudun työllisyysalue

Kiitos

Mari Rautiainen

Työllisyyspalveluiden päällikkö

BusinessOulu

+358 44 7031370

mari.rautiainen@businessoulu.com